

Managementsamenvatting

Aanleiding en probleemstelling

Het **Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV)** is in 2004 opgericht door publieke en private partijen en beoogt de maatschappelijke veiligheid te vergroten. Deze doelstelling wil het CCV bereiken door de ontwikkeling en beschikbaarstelling van kennis en instrumenten op het gebied van criminaliteitspreventie en veiligheid, gericht op een integrale aanpak door samenwerking tussen (semi-)publieke en private organisaties. Voor zijn werkzaamheden ontvangt het CCV van rijkswege subsidie. Wettelijk is voorgeschreven dat subsidies periodiek worden geëvalueerd. Vijf jaar na de voorgaande evaluatie heeft het WODC aan Significant APE opdracht gegeven een evaluatieonderzoek uit te voeren dat inzicht geeft in het functioneren van het CCV in de periode 2013-2018 wat betreft de algemene doelstelling en wat betreft de opvolging van aanbevelingen uit de vorige evaluatie.

Hier toe was de **centrale probleemstelling** in dit onderzoek als volgt: 'In hoeverre heeft het CCV in de periode 2013-2018 zijn algemene doelstelling gerealiseerd, hoe verhoudt dat beeld zich tot de vorige evaluatie van 2013, in hoeverre heeft het CCV opvolging gegeven aan de aanbevelingen uit de vorige evaluatie en in hoeverre is het huidige CCV in overeenstemming met het gewenste toekomstbeeld dat betrokkenen hebben voor de organisatie.'

Onderzoeksmethoden en aanpak

De activiteiten van het CCV zijn op hoofdlijnen te clusteren in vier kernactiviteiten, namelijk:

- a. Informatievoorziening, kennisverspreiding en procesbegeleiding.
- b. Instrumentontwikkeling.
- c. Faciliteren en stimuleren van samenwerking.
- d. Kennisontwikkeling

De kernactiviteiten van het CCV weerspiegelen het brede palet aan producten en diensten dat het centrum aanbiedt op verschillende onderwerpen en voor verschillende doelgroepen.

De aanpak van de evaluatie is gebaseerd op vijf pijlers:

- a. De evaluatie heeft een **tweeledige functie**. Enerzijds gaat het om een verantwoording in de richting van de Tweede Kamer over de subsidie die JenV jaarlijks aan het CCV verstrekt. Anderzijds is evalueren ook een cruciale stap in de leerproces, waarin ervaringen uit de praktijk gebruikt worden voor het verbeteren van diezelfde praktijk. Daarbij komen vragen aan de orde zoals: wat gaat goed en moet vooral worden vastgehouden; wat kan beter, hoe kan het beter en wat is daarvoor nodig? Evalueren is dus naast verantwoorden ook vooruitkijken naar de dingen die in de toekomst nog beter kunnen.
- b. In deze evaluatie is gebruik gemaakt van een groot aantal **uiteenlopende informatiebronnen**: literatuurstudie (documentenstudie en deskresearch), interviews (CCV, JenV, samenwerkingspartners en stakeholders), focusgroepen onder (semi-)publieke gebruikers en een enquête onder private gebruikers. De uitkomsten van deze bronnen en methoden zijn met elkaar gecombineerd (triangulatie) teneinde een meer betrouwbaar antwoord op de onderzoeksvragen te kunnen verkrijgen.

- c. Deze evaluatie maakt gebruik van een **beleidstheorie**. De beleidstheorie geeft aan op welke werkzame mechanismen het beleid is gebaseerd, de voorwaarden voor de werking van de mechanismen, de context waarbinnen deze mechanismen werken en de veronderstelde resultaten. Ook in de vorige evaluatie uit 2013 is gebruik gemaakt van een beleidstheorie. Deze in de vorige evaluatie opgestelde beleidstheorie vormt ons vertrekpunt, waarna in globale zin wordt getoetst in welke mate deze nog aansluit bij de huidige situatie.
- d. **Veranderende budgettaire kaders voor het CCV**. Ten opzichte van de vorige evaluatieperiode zijn de kaders waarbinnen het CCV zijn doelen moet bereiken veranderd. Deze veranderde kaders bepalen mede de effectiviteit van het CCV. Daarbij kunnen we denken aan veranderingen in de (statutaire) taken van het CCV, wijzigingen in doelstellingen en prioriteiten bij het ministerie van JenV, en veranderingen in de financiële middelen voor het CCV.
- e. **De eindgebruiker in beeld**. Ten opzichte van de evaluatie uit 2013 voegen we twee informatiebronnen toe: een enquête onder eindgebruikers van een CCV-product (Keurmerk Veilig Ondernemen) en twee focusgroepen met publieke en semi- publieke afnemers die door het CCV aan Significant APE zijn aangeleverd. Het doel van deze uitbreiding van de informatiebronnen is om beter zicht te krijgen op de (gepercipieerde) effectiviteit van het CCV.

Bevindingen

- a. De insteek van de evaluatie is het meten van de **maatschappelijke effectiviteit van het CCV**. Echter, ongeacht het design en het kader van het onderzoek in tijd en geld, de bijdrage van het CCV aan maatschappelijke veiligheid is niet eenduidig en nauwkeurig vast te stellen. Wat wel kan is om met behulp van een groot aantal informatiebronnen (literatuurstudie, interviews, focusgroepen en een enquête) (middels triangulatie) zicht te krijgen op de wijze waarop het CCV invulling geeft aan het doelbereik (het vergroten van de maatschappelijke veiligheid): de ontwikkeling en beschikbaarstelling van kennis en instrumenten op het gebied van criminaliteitspreventie en veiligheid, gericht op een integrale aanpak door samenwerking tussen (semi-)publieke en private organisaties. Daarmee krijgt dit onderzoek sterk het karakter van een procesevaluatie.
- b. Het CCV heeft in de evaluatieperiode zijn doelstellingen moeten zien te bereiken met aanzienlijk **minder financiële middelen**. In de periode 2013-2018 is het budget van CCV teruggelopen van € 14,1 mln. naar € 8,8 mln. Qua aandeel in de exploitatie zijn de subsidies van JenV alsmede van de private sector teruggelopen. Het aandeel van de eigen inkomsten (licentiebaten en aanvullende opdrachten) is gestegen. Vanuit JenV wordt naar voren gebracht dat een publiek-private samenwerking ook zichtbaar moet zijn in de financiering door private partijen. In de visie van JenV zal daarnaast de bijdrage van de overheid in toenemende mate op projectbasis plaatsvinden, waardoor in een flexibele programmering kan worden ingespeeld op nieuwe ontwikkelingen. Van de kant van CCV wordt de behoefte benadrukt aan een substantiële vaste subsidie die mede noodzakelijk is omdat de inspanningen van het CCV voor een grotere financiële bijdrage van private partijen vruchteloos zijn gebleken.
- c. Uit de beschikbare productevaluaties, enquête, interviews en focusgroepen komt het beeld naar voren dat de producten en diensten van het CCV bijdragen aan de kennis en het handelingsperspectief van veiligheidspartners. Tevens komt uit de genoemde informatiebronnen naar voren dat er in de beleving van afnemers van CCV producten sprake is van een positieve bijdrage aan de maatschappelijke veiligheid. Daarbij past de kanttekening dat we een (positieve) bias in het oordeel van gebruikers niet uitsluiten vanwege een mogelijke selectiviteit van de deelnemers aan de focusgroepen. Daarnaast is de precieze bijdrage aan de maatschappelijke veiligheid van CCV-producten/diensten niet realistisch vast te stellen middels de beleidstheorie.

Er zijn verschillende **aanbevelingen** gedaan aan het CCV in **de evaluatie in 2013**, namelijk:

- a. De diensten en activiteiten van het CCV dienen in grotere mate aan te sluiten op de behoeften van publieke en private doelgroepen.
- b. Het CCV dient zowel output als outcome te beschrijven/monitoren.
- c. De communicatie tussen JenV en het CCV is voor verbetering vatbaar, zowel in de fase van beleidsvoorbereiding als in de fase van terugkoppeling van beleidservaringen vanuit de praktijk aan JenV.

Het CCV heeft op diverse wijzen opvolging gegeven aan deze aanbevelingen. Ondanks de budgettaire beperkingen is het CCV er in de evaluatieperiode in geslaagd **meer klantgericht** te gaan werken **en stappen te zetten in de richting van een meer vraaggerichte aanpak**. Daarbij is het ook mogelijk gebleken nieuwe onderwerpen zoals cybercriminaliteit en ondermijning aan te pakken en daarmee mee te bewegen met de prioriteitenverschuivingen binnen JenV. Deze ontwikkeling is echter nog niet voltooid. De vraaggerichte aanpak heeft er nog niet toe geleid dat er een evenwicht is bereikt in aandacht tussen publieke en private partijen, de financiering vanuit de private sector blijft achter en ook kunnen volgens het ministerie van JenV bij de agenderende en signalerende functie door het CCV nog stappen worden gezet. Het CCV en JenV hebben verschillende beelden bij de haalbaarheid van een grotere financiële rol van private partijen. JenV wijst er op dat de publiek-private samenwerking in het CCV ook in financiële zin gestalte dient te krijgen, het CCV ondervindt dat de private sector niet geneigd is te betalen voor de afname van de CCV producten en diensten.

Bij de aanbeveling om de **aandacht in de monitoring te verschuiven in de richting van een meer outcome-achtige benadering** zijn bescheiden stappen gezet. Een eenduidig format voor de monitoring is nog niet in gebruik en ook tussen CCV en JenV, en JenV-intern, wordt verschillend gedacht over de functies van sturing op outcome. Is het een zelfstandig verantwoordingsinstrument dat de bestaande output- en inputverantwoording kan vervangen of is het een verantwoording in aanvulling op outputverantwoording?

Gewaakt moet worden voor te hoge en niet realistische ambities bij het meten van de outcome. De relatie tussen de CCV-producten en de maatschappelijke veiligheid is zeer complex. Een meer pragmatische benadering zou zijn om in de monitoring een koppeling te leggen tussen de CCV-producten en de wijze waarop het CCV de maatschappelijke veiligheid wil bevorderen: door kennis en instrumenten te ontwikkelen en door de samenwerking te bevorderen tussen (semi-) publieke en private organisaties. Een meer systematische, integrale en uniforme monitoring van het gebruik van de producten van het CCV en de waardering hiervoor van zowel private als publieke afnemers is daarvoor noodzakelijk. Een alternatieve, meer pragmatische benadering bestaat uit twee elementen:

- i. Toepassing van een systematische, uniforme en integrale monitoring van het gebruik en de waardering van CCV producten. Dat vraagt uitdrukkelijker aandacht want het CCV heeft thans nog geen helder beeld wat private en publieke partijen met de producten van het CCV doen.
- ii. Koppeling van gebruik en waardering van de CCV-producten aan de vergroting van kennis van veiligheidspartners en de toename van samenwerking tussen private en publieke partijen.

De **communicatie tussen CCV en het departement** is in de periode 2013-2018 op alle functieniveaus (zeer) verbeterd, met korte lijnen tussen de afdelingen van JenV en het CCV. Daarnaast worden de medewerkers van het CCV gezien als professionals met veel dossierkennis. Dit neemt niet weg dat JenV nog meer en tijdig gevoed wil worden met informatie uit de praktijk en trendontwikkelingen ten behoeve van de beleidsbepaling.